

UREDJA O ZAŠTITI SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „VENERINA PADINA”

(„Sl. glasnik RS”, br. 4/2005)

Član 1

Lokalitet Venerina padina stavlja se pod zaštitu kao specijalni rezervat prirode Venerina padina i svrstava u I kategoriju zaštite kao prirodno dobro od izuzetnog značaja (u daljem tekstu: Specijalni rezervat „Venerina padina”).

Član 2

Specijalni rezervat „Venerina padina” stavlja se pod zaštitu kao jedino stanište biljne vrste venerina vlas - *Adiantum capillus veneris* L. na teritoriji Republike Srbije. Ova izuzetno osetljiva i dekorativna vrsta papravnica je prirodna retkost i spada u kategoriju krajnje ugroženih vrsta u Republici Srbiji. Stanište venerine vlasti čine velike naslage bigra, stene čiji je proces stvaranja veoma osetljiv i direktno vezan za proces oticanja termalnih voda. Zaštitom staništa venerine vlasti obezbediće se uslovi za njen opstanak i doprineni očuvanju biološke raznovrsnosti Republike Srbije.

Član 3

Specijalni rezervat „Venerina padina” je na području opštine Babušnica, katastarska opština Zvonce i obuhvata površinu od 0,27,24 ha i to: katastarske parcele br. 858/1 i 860 u privatnoj svojini i deo katastarske parcele broj 859 (put).

Grafički prikaz granica Specijalnog rezervata „Venerina padina” odštampan je uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.

Član 4

Na području Specijalnog rezervata „Venerina padina” ustanovljava se režim zaštite I stepena površine 0,24,53 ha i režim II stepena zaštite površine 0,02,71 ha.

Režim zaštite I stepena obuhvata katastarsku parcelu broj 860, gde je locirano stanište i populacija vrste *Adiantum capillis veneris* L.

Režim zaštite II stepena obuhvata katastarsku parcelu broj 858/1 i deo katastarske parcele broj 859 (put).

Član 5

Na području Specijalnog rezervata „Venerina padina” u režimu zaštite I stepena zabranjuje se korišćenje prirodnih bogatstava i isključuju svi drugi oblici korišćenja prostora i aktivnosti, osim sproveđenja mera zaštite populacije venerine vlasti, naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije.

Na području režima zaštite I stepena obezbeđuje se: sprovođenje tehničkih mera zaštite radi obezbeđenja opstanka i povećanja brojnosti populacije venebine vlas (regulisanje dotoka vode, antierozioni radovi, sadnja autohtonih vrsta drveća radi povećanja vlažnosti i senke na staništu); uspostavljanje monitoringa sa prioritetom praćenja stanja prirodnih retkosti i hidroloških karakteristika; kontrolisane i organizovane posete i obavljanje edukativnih aktivnosti; obavljanje naučnoistraživačkih aktivnosti koje imaju za cilj obezbeđenje povoljnog statusa zaštićene vrste.

Na području režima zaštite II stepena zabranjuje se:

- 1) izvođenje radova i aktivnosti kojima se menja režim i kvalitet voda (ispuštanjem otpadnih voda i dr.) koje dotiču na zaštićeno prirodno dobro;
- 2) izgradnja stambenih, vikend i drugih objekata;
- 3) izgradnja infrastrukture i provođenje elektro ili drugih instalacija, širenje i asfaltiranje dela puta koji prolazi kroz zaštićeno prirodno dobro, kao i parkiranje i duže zadržavanje vozila na tom delu puta;
- 4) eksploataisanje bigra i drugih mineralnih sirovina;
- 5) seča šume, košenje trave, uklanjanje, paljenje ili bilo koji drugi vid uništavanja vegetacije i obavljanje drugih šumskih, poljoprivrednih, tehničkih i zemljiišnih radova koji mogu narušiti estetske i druge vrednosti zaštićenog dobra i prostora;
- 6) napasanje stoke i pristup domaćim životinjama, kao i formiranje pešačkih staza i prolaz kroz stanište;
- 7) unošenje alohtonih vrsta;
- 8) sakupljanje svih vrsta flore i faune u bilo koje svrhe, kao i sakupljanje i čupanje iz korena zaštićene vrste;
- 9) upotreba herbicida i drugih hemijskih agenasa koji negativno utiču ili uništavaju biljne vrste;
- 10) skladištenje ili deponovanje komunalnog ili bilo kakvog drugog otpada ili materijala.

Na području režima zaštite II stepena obezbeđuje se: izgradnja odlivnog sistema kanala radi odvođenja viška vode koja otiče sa staništa; uređivanje prilaza do staništa venebine vlas, ogradijanje staništa i postavljanje rampe na delu puta koji vodi kroz rezervat radi kontrolisanog prolaska samo službenih vozila; izvođenje radova na sprovođenju mera tehničke zaštite (proređivanje vegetacije i dr); uređenje i opremanje područja za prijem posetilaca.

Član 6

Zaštita i razvoj Specijalnog rezervata „Venerina padina“ sprovodi se prema Programu zaštite i razvoja (u daljem tekstu: Program).

Program sadrži: ciljeve i prioritetne aktivnosti i zadatke na sprovođenju režima zaštite iz člana 5 ove uredbe, zadatke u sprovođenju naučnoistraživačkih aktivnosti, zadatke na uređenju i opremanju zaštićenog prirodnog dobra, sredstva potrebna za realizaciju Programa, kao i način njihovog obezbeđenja.

Program se donosi za period od pet godina, a ostvaruje se godišnjim programom kojim se utvrđuju zadaci i poslovi za tekuću godinu, dinamika njihovog izvršavanja i visina potrebnih sredstava.

Na Program, na koji su prethodno pribavljeni mišljenja ministarstava nadležnih za poslove šumarstva, vodoprivrede, urbanizma, nauke, kulture i prosvete, saglasnost daje ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

Član 7

O Specijalnom rezervatu „Venerina padina” stara se Ugostiteljsko-turističko preduzeće Hotel „Mir” iz Zvonačke Banje (u daljem tekstu: staralac).

Član 8

Staralac u obavljanju poslova zaštite i razvoja Specijalnog rezervata „Venerina padina” obezbeđuje sprovođenje Programa, propisanih režima zaštite i mera očuvanja prirodnog dobra, naučnoistraživačkih, kulturnih, vaspitno-obrazovnih, informativno-propagandnih i drugih aktivnosti, donosi Program i godišnji program zaštite i razvoja.

Staralac podnosi izveštaj o ostvarivanju programa iz člana 6 ove uredbe do 15. decembra za tekuću godinu ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine.

Član 9

Staralac u obavljanju poslova zaštite i razvoja Specijalnog rezervata „Venerina padina” obezbeđuje obeležavanje prirodnog dobra, donosi akt o unutrašnjem redu i organizuje čuvarsku službu u skladu sa aktom koji donosi, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Aktom iz stava 1 ovog člana uređuju se pravila za sprovođenje režima zaštite i razvoja, a naročito: način i uslovi kretanja i boravka posetilaca, korišćenja puteva i kretanja vozila; korišćenje pašnjaka, voda, zemljišta, rekreativnih i drugih javnih površina; postavljanje informativnih i drugih oznaka; mere i uslovi zaštite prilikom obavljanja naučnih istraživanja, izvođenja istražnih radova, obavljanja turističkih i ugostiteljskih usluga i drugih delatnosti; i posebne zabrane i ograničenja u sprovođenju režima zaštite.

Pravila određena aktom iz stava 1 ovog člana i druge neophodne informacije za sprovođenje režima zaštite staralac je dužan da na pogodan način javno oglasi, tako da budu dostupna korisnicima i posetiocima.

Član 10

Sredstva za zaštitu i razvoj Specijalnog rezervata „Venerina padina” obezbeđuju se iz prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti staraoca, sredstava u budžetu Republike i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 11

Staralac će doneti Program iz člana 6 ove uredbe u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe, a godišnji program u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Programa.

Do donošenja Programa, staralac može poslove zaštite i razvoja obavljati prema Privremenom programu zaštite i razvoja koji donosi u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 12

Planovi i programi uređenja prostora, šumske, lovne, vodoprivredne, poljoprivredne i druge osnove i programi koji obuhvataju zaštićeno područje usaglašiće se sa Prostornim planom Republike Srbije, Programom i režimima zaštite utvrđenim ovom uredbom.

Član 13

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Specijalni rezervat prirode „VENERINA PADINA” - stanište venebine vlasi

